

Ago-Endrik Kerge: tundsin end õpetaja Kalju Saarekese tõelise pailapsena

23.09.2015 » Online » Õhtuleht Online

<http://www.oh tuleht.ee/695572/ago-endrik-kerge-tundsin-end-opetaja-kalju-saarekese-toelise-pailapsena>

Eesti varietee isa Kaljo Saareke ja meister sajalt lavaalalt, juba 77. aastaringi astuv Ago-Endrik Kerge on koos olnud väga erinevatel eluhetkedel.

Tantsu suurmeister on õpetanud Kerget kaks raundi Tallinna balletikoolis. Samuti on nad koos astunud ühte jalga mitme Tallinna varietee avamisel. Ago-Endrik Kergele tõi kirjatuvi sõnumi suure meistri lahkumisest juba mitu päeva tagasi – pühapäeval, surmapäeval. Sest peale on Saarekese õpilasel olnud aega mõelda inimese ja kunsti olemusest ning omavahelisest vahekorrast. Ning muidugi lahkumisest ja temast maha jäänud august.

"Mina olin balletikoolis – tolleaegse nimega Eesti Riiklik Koreograafiline Kool – Saarekese õpilane koguni kaks korda. Paaril stuudiumi algaastal 50ndate keskel ja viimasel kahel kursusel 1957–1959. aastal. Aga nii suur mees, keda ma tundsin juba ammu enne ja kellega olin varemgi kohtunud, oli ta kindlasti. Aine oli tal balletikoolis alati üks – klassikaline tants. Ja klassikalise meestantsu alal oli ta end kindlalt Eesti parimate hulka tantsinud. See oli ka loomulik, sest neil aegadel oli ta ju läbi aastate Estonia teatri balletisolist."

Kerge ei nimeta Saarekest heaks õpetajaks mitte viisakusest. See tuleb ta suust liiga kiiresti ja need sõnad ei ole otsitud. "Tema headus seisnes selles, et ta oskas isegi sellise tuima tüki kui Kerge tantsima panna. Ja isegi üsna talutaval tasemel. Ei tea, millest see küll tuli. Vahest sellest, et tundsin end õpetaja tõelise pailapsena. Ju minus ikka midagi sellist oli, mis sundis vaataja silmad ja kõrvad peal hoidma.

Aga ei saa ka ütlemata jätta, et täpselt samuti tundsid end kõik poisid. Ja meil oli ka tõeline poiste lend, mehehakatistest arvukaim kogu kooli ajaloos. Igaüks omaette legend. Püüan mälu järgi oma klassivendi meelde tuletada: Väino Aren, Sulev Nõmmik, Enn Suve. Hiljem kuulusid sinna väarikasse ritta veel Ülo Vilimaa ja Juris Žigurs, teisedki mehed, kes on jätnud Eesti balletti kustumatu jälje."

Kalju Saareke on asutanud mitmeid varieteesid, muu hulgas 1967. aastal Astoria varietee – ehkki ta polnud Astoria sünni juures päris algusest peale. "Sinna pani nurgakivi ikkagi juba enne viimast sõda endale monumenti sepistanud Inge Pöder. Kalju Saareke liitus temaga aga õige varsti." Samal aastal läks Kerge mitmeks aastaks tööle Leningradi Music Halli, et tagasi tulles pühenduda juba ihu ja hingega varieteekunstile.

Küll aga teab täpsust taga nõudev Kerge, et Saareke oli esimestest tundidest Viru varietee loomise taga. Tema kutsus enda juurde taas Kerge. "Tõsi, meie koostöö ei olnud varietees väga pikaajaline, sest meie vaated varieteele olid küllaltki erinevad. Tema tegi valmis üksiku numbri ja lihvis seda meeletuseni. Ent programmi terviklikkus jäi talle üsnagi teisejärguliseks."

Ülle Ulla: Kalju oli lõpuni välja väga aktiivne

23.09.2015 » Online » Õhtuleht Online

<http://www.ohhtuleht.ee/695573/ulle-ulla-kalju-oli-lopuni-valja-vaga-aktiivne>

"Mul on tema kohta muidugi ainult head ütelda," lausub näitleja ja balletitantsija Ülle Ulla, keda sidus Kalju Saarekesega koostöö nii Estonia teatris kui ka varietees.

"Ta on balletile andnud väga head meestantsijad: Ülo Vilimaa, Endrik Kerge ja veel terve plejaadi noormehi, kes on olnud tema õpilased. Nii et ta on teinud ära suure töö."

Ulla lisab: "Kalju oli aktiivne ka siis, kui oli vaja kellegi eest seista. On olnud momente, kus avalikkusel oli väga hambus Georg Ots. Siis oli Kalju Saareke terve Estonia teatri peale ainuke inimene, kes võttis kätte ja kirjutas kaks artiklit sellest, et mispärast ei jäeta inimest rahule, kuigi ta on juba aastakümneid surnud." Tõesti, 2009. aastal kritiseeris Saareke seda, kuidas muusikalis "Georg" ja samanimelises filmis näidati negatiivses valguses nii Otsa lähedasi kui ka teda ennast. Saareke lükkas ümber kuuldused Otsa homokallimatest ja tema abikaasa Asta alkoholismist.

"Väga kurb! Aga see on meie kõigi tulevik või saatus," ohkab Ulla kauaaegse kolleegi surmauudise peale ja möönab, et Saarekesele oli antud üsna pikk iga. "Kusjuures ta oli kogu aeg väga aktiivne," kinnitab ta. "Terve see arvutivärk oli talle klaar. Ja ta oli aastaid (2006. aastast siiani – toim) Eesti kutseliste tantsijate loomeliidu juhatuses."

Ulla tunnistab, et nad suhtlesid veel hiljaaegu üsna tihedalt: "Me elasime lähestikku ja vanemad tantsijad on ikka kogu aeg omavahel läbi käinud."